Székesfejérvár, 1898. V. évfolyam, 73. szám. Szerda, augusztus 17.

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „*Fejérmegyei Napló*“, a vobis institutam ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általatok katholikusok törekvéseinek előmozditására „*Fejérmegyei Napló*“ czim alatt létesitett uj lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. *Leó* pápa *Zichy* Nándor grófhoz, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:
Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Németh Ödön.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség: **Szent-István-utcza 3.**
Kiadóhivatal: **Számmer Imre könyvnyomdája.**

A mi rendőrségünk.

Alig mulik el nap, hogy panaszt ne hallanánk a mi rendőrségünkről, a mely bámulatosan remekel abban, miképen kell a rendetlenséget permanenciában tartani.

Seidel alatt is igen sok volt a panaszunk a rendőrség ellen, de mióta Reé István áll a rendőrség élén, azóta meg éppen örökös a panasz. Sem fegyelmezettség, sem jóindulat nincs közrendőreinkben. Tudatlanabb, kötelességét jobban negligáló rendőrei Magyarországon egy városnak sincsenek.

Mikor Reé Istvánt rendőrfőkapitánynak kinevezték, már akkor megirtuk, hogy nem tartjuk szerencsés választásnak. Nem tagadjuk meg azt, a mi érdeme, — becsületes szorgalmas ember és elhisszük, hogy a legutolsó közrendőr sem dolgozik annyit mint ő. Csakhogy ez nem elégithet ki bennünket, ha e fáradozással együtt nem jár a város érdekeinek megvédelmezése. Reé pedig minden igyekezete daczára sem képes állásának megfelelni. Tulságosan lágy ember, nincs benne egy csepp erély sem. Érzi, tudja ezt minden közrendőr és igy nem csoda, ha semmi tekintélye sincs a legénység előtt s rendeleteinek érvényt szerezni nem tud.

Jellemző esetet beszélt el erre vonatkozólag lapunknak egy barátja.

Hetekkel ezelőtt történt, hogy egyik sok galibát okozó czigányunk a városháza folyosóján elfogta a főkapitányt és igazolványt kért tőle, a mely megvédje attól, hogy haza tolonczolják. A főkapitány ellenvetéseire a czigány szokása szerint hangos szóval válaszolt, a mire egy közelben álló közrendőr haragosan rákiáltott a czigányra.

— Ne kiabálj itt, mert ugy lelöklek a lépcsőn, hogy kitöröd a nyakadat

A czigány megbotránkozott ezen a jogtalan közbelépésen, de a főkapitánynak egyetlen szava sem volt e tisztességtelenségre, a mely az ő tekintélyének rovására esett.

Ez csak *egy* jellemző eset, a melyből látható, hogy a főkapitány mennyire nem ura rendőrségének.

Rendeleteit kiadja szorgalmasan, de azoknak érvényt szerezni nem tud. Megbüntetni pedig csak olyanokat büntet meg, a kik nem birnak valamelyes összeköttetéssel, mert valósággel irtózik attól, hogy valamelyik városatyával összeütközésbe jusson — hacsak a polgármester ur külön utasitása ez irányban nem pressionálja. Mert sajnos, Reé csak végrehajtó közege a polgármesteri utasitásoknak s a törvényben biztositott függetlenségét egyáltalán nem élvezi.

Ha a főkapitányban nincs erély, annál több van Polczer Péter alkapitányban, a ki azonban az erélyt ugy értelmezi, hogy rendőrkapitánynak, ha az „erély“ ugy kivánja, össze kell tüzni okvetlen valakivel, még pedig nem a legnagyobb udvariassággal, hanem lármás kiabálással. Ha a főkapitány erélytelen, ugy az alkapitányról elmondhatjuk, hogy erőszakos. Elmondhatnánk róla is egy pár jellemző esetet.

E két szélsőség vezetése alatt áll a rendőrség, s ily ellentétes természetü emberek irányitják annak működését. De hogy még nagyobb legyen átkunk a rendőrség személyzete valósággal veszedelmes egyénekkel van tele. Hogy jutott ez a sok veszedelmes ember a rendőri uniformishoz, annak a polgármester a megmondhatója, a ki a kinevezéseket eszközli.

Nem régen irtuk volt meg Szücs rendőrnek esetét, a kiről tanuk állitották, hogy a vasut állomásnál egy fiatal leányon brutális merényletet követett el. Bár olvastuk a terhelő vallomásokat, a melyek ha a bünösségét kétségtelenül nem is állapithatták meg, de a jogos gyanura tényleges alapot nyujtottak, — a rendőrnek nem történt semmi baja.

Ez a Szücs különben is érdekes alakja a rendőrségnek. Fegyház viselt ember. Ő az, a ki évekkel ezelőtt egy másik rendőrtársával Kuglics József földmivest félholtra vagdalta rendőri kardjával. Akkor bünügyi vizsgálatot inditott ellene az ügyészség, de *fegyelmi eljárás alá nem vették*. Igy aztán megtörtént, hogy mind a három forum három évi fegyházra itélte, és mikor a kuria itéletét kihirdették előtte, akkor is rendőri uniformisban állott a törvényszék előtt. — De több történt. Alig szabadult ki a fegyházból, a polgármesteri protectió azonnal ujra városi szolgálatba vette, s

Álom.

— A »Fejérmegyei Napló« tárczája. —

Irta: **Helione.**

Czéltalanul bolyongott az árnyas erdő kanyargó ösvényein. Az üde tiszta lég áthatotta minden idegét, fölfrissitette vérét, s az egyedüllét, a néma magány körülte valami különös szabadság érzetét keltette benne. Mintha kivül állott volna mindenen, mintha semmi sem kötné sehova és senkihez; nem gondolt másra, mint a jelenre s élvezte a muló függetlenség örömét. Ujszülöttnek, ifjunak érezte magát s a megkönnyebbülés oly fokát, hogy röpülni szeretett volna. Emelkedett hangulatában fölpezsdült higgadtságra kényszeritett vére és szenvedélyesebben mint valaha, vágyott valami kifejezhetetlen boldogság után. Annál inkább, hogy közelgett a határ, melyen tul bezárul mögötte minden ut, elhamvad végkép a remény, hogy még megtalálhassa azt: lázas hévvel kutatta hol? merre van az igaz gyönyörnek forrása, epedő vágy által emésztve, leküzdhetetlen szomjuságtól gyötörve csak egyetlen csöpje után! A hogy telt az idő, ugy nött kivánsága, s odaadta volna hátralevő életét a boldogság egy paránya után.

Itt az erdő mélyén, a balzsamos légben, szabadságérzetében szinte megittasult saját hevének lángtüzétől. Halvány arcza kipirult, mélabus tekintete fölragyogott, égő ajka félig nyitva, lihegni látszott édes kéj után. Bágyadt alakja ruganyossá vált s könnyedén futott át a zöld pázsiton, kitárt karjaival magához ölelni vágyott az egész mindenséget.

Rejtett utra tévedt, hol megszünt az emberkéz alkotta rend, sürü bozót vadon boritotta a földet, nincs bizonyos gyep, hanem vastagon száraz falevél. A százados vén fák magasra nyult ágai sürün egymásba fonódva, nem engedték az eget látni. Ide nem hatott a napsugár, itt az élet és az enyészet összefolyva, mélységes csendben elpihent. Eltikkadva valami érthetetlen, ismeretlen láztól, oda dölt egy vén mohlepte törzshöz nyugodni.

* * *

Egyszerre halk nesz támad a sürüségben s a zörgő haraszt között egy férfialak tünik elő. Megáll egy perczre, de nincs meglepetve egyik sem, bár csodálva nézik egymást. A férfi szeme azt mondja: „téged kerestelek“ s a nő tekintete felel reá: „téged vártalak.“ Aztán halkan, észrevétlen közeledik a férfi, a nő zsibbadtan, mozdulatlan marad helyén. Most közvetlen közelből mélyed szemök fénysugára egymásba, mely szivök mélyéig hatva, mint villanyszikra lángralobban, édes, kéjes érzést keltve. Lágyan susog a falevél felettük s ábrándosan, érzéssel suttog a férfi bübájos regét szerelemről, boldogságról. „Amott magányos hegynek oldalában, távol a világ zajától, kis házikó áll egymagán, ember nemlakta rejtekhelyen. Ott élni együtt egyedül, mi édes lenne az. Mi megértjük szomoru lelkeinket, ismerjük sziveink bánatát s begyógyitjuk, mert boldogitani tudjuk egymást. Elhagyva az egész világot, eljösz-e velem?“ A nő elfulladtan sóhajtja: „megyek, megyek“. A férfi lehajol fölé, gyöngéden átkarolja derekát, mindketten megremegnek az érintésre; a nőt mámor fogja el s oda szédül a férfi keblére. Érzik szivök heves dobogását, vérük forró lüktetését, lánglehellet csap arczukba s öntudatlanul égő ajkuk egybeforr egy végtelen, édes, gyönyörteljes csókban.

* * *

Kábult, zsibongó agyában egy homályos óhaj dereng, igy itt maradni most mindörökké!

Lassan, nehezen nyitotta föl szemeit s tétován nézett szét. Mélységes csend, néma magány vette körül, melyet nem zavart a legkisebb nesz sem. Remegő kézzel simitotta végig gyöngyözö homlokát s gyengén megborzongott a hüs légben. Egy csalóka, röpke álomkép játszott vele, megmutatva pillanatra a boldogságnak egy foszlányát, s tova tünt, mint egy mesés szép, rövid káprázatos nyári éj.

Égi üdv és sajgó fájdalom vegyülve töltötte be valóját, behunyta szemeit, hogy még egy perczre megfogja lelkét az édes gyönyör: aztán — halványan, mélabus tekintettel, bágyadtan indult meg — vissza — a szürke, rideg valóságba.

Mai lapunk 6 oldal.

00000609

most ismét rendőr az az ember, a ki mint rendőr hivatalos hatalmával olyan brutálisan visszaélt. Ki csodálkozik, hogy az ilyen erősen protezsált rendőr legutóbbi szereplése is büntetlenül maradt?

Hanem azért a székesfejérvári városházán jól megy minden!

Történt legközelebb ugyancsak az állomáson, hogy egy rendőr brutálisan megtámadott egy arató gazdát. Fellépésének olyan paraszt zendülés lett a következménye, a melynek láttára megborzadt minden ember. Hogy vérengzés nem következett belőle, az egyedül Horváth állomásfőnöknek köszönhető, a ki a vasuti személyzettel bezáratta a kupék ajtajait, s a dühöngő munkásokkal elrobogott a vonat. Minekünk többen hirül hozták azonnal az esetet, sőt egy utas, a ki szemtanuja volt ez esetnek, Győrből sürgönyben is tudatta velünk. — A ki az egész ügyről mélységesen hallgatott, az a mi rendőrségünk!

De van ujabb esemény is. Egy rendőr most vasárnap a rózsás kertben ismét erkölcstelen merényletet követett el egy leányon. Teheti, mert rendőr, a kinek nem kell félni a rendőrségtől. Azt tudjuk ugyan, hogy vizsgálatot inditottak ellene, de arról még nem hallottunk, hogy a rendőri egyenruhából kihámozták volna a galád merénylőt.

Szóval gyönyörüséges állapotok uralkodnak a mi rendőrségünknél, pedig nem régen szaporitottuk a létszámot a főkapitány kérésére. Mi akkor elleneztük ezt a személyzet szaporitást, s előre megmondtuk, hogy semmi előnyét nem fogjuk látni. Most már csak arra vagyunk kiváncsiak, hogy meddig fog még tartani ez az ázsiai állapot, mikor tisztul meg rendőrségünk az oda nem való alakoktól.

POLITIKAI HIREK.

— **A kormány Budapesten.** A kabinet összes tagjai visszatérőben vannak nyári szünidejökről Budapestre. Sürgös teendő várakozik reájuk: az 1899-ik évi állami költségvetés előirányzatának végleges megállapitása. Az egyes miniszterek még junius végén összeállitották ugyan az illető tárczák jövő évi szükségletének tervezetét, de részint a nyári szünidő, részint a minszterelnökre és pénzügyminiszterre nehezedett kiegyezési tárgyalások mindaddig akadályául szolgáltak annak, hogy a miniszter-tanács tüzetesen foglalkozhassék a költségvetéssel, illetőleg elintézhesse az egyes tárczák vezetőnek igényei s a pénzügyi kormányzat álláspontja közt fenforgó differenciákat. A jövő évi költségvetés előirányzata hir szerint már szeptember 6-án a képviselőház elé fog terjesztetni.

— **Az árvapénzek elhelyezése.** Az árvapénzek elhelyezésének szomoruan aktuális ügyében figyelemreméltó határozatot hozott nemrég a belügyminiszter. Egyik vármegye intézkedésének megsemmisitésével elrendelte tudniillik, hogy a vármegye *évről-évre ujból* névszerinti szavazással határozzon az elhelyezés kérdésében. Az eddig követett gyakorlat, igy hangzik a megsemmisités miniszteri megokolása, nem felel meg sem a törvény intencziójának, sem pedig az árvapénzek elhelyezése körül követendő ama pontosságnak, melyet a vármegye közönségének erkölcsi és anyagi felelőssége tudatában szem előtt kellett volna tartania. A vármegye közönsége ugyanis még 1878-ban, tehát ezelőtt husz évvel határozta volt el, hogy az árvapénzeket melyik takarékpénztárnál helyezi el, s azóta nem hozott ujabb határozatot az elhelyezés dolgában. Minthogy azonban a vármegye bizottsági tagjainak sorában évről-évre fordulnak elő változások: a törvényben kötelezőleg megszabott anyagi felelőség érvényesithetése szükségessé teszi, hogy a pénzintézet, vagy pénzintézetek névszerinti szavazással évenkint ujra kijelöltessenek. Másképen, ugymond a miniszter, „az anyagi felelősség érvényesithetése nehézségekbe ütközik, sőt idők multán lehetetlenné válik.“

A moóri főtanitó.

Klein Lukács moóri főtanitó a mult lapunkban ismertetett föllépésének mentségét illetve magyarázatát az alább egész terjedelmében közölt levélben adja elő:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Becses lapja 72. számában helyet adott egy közleménynek, mely engem, akiről mindenki tudja, hogy egész életemben a kath. hitélet erösitésén fáradoztam s mindenha lelkes harczosa voltam ama pártnak, mely a kath. egyház sz. érdekeinek megvédésére nyiltan szembeszállott minden áramlattal olybá akar feltüntetni, mintha én most — öreg koromra — a szent lobogót cserben hagyva, az egyház ellenségeivel paktálnék és velük egy gyékényen árulnék.

Nevetség! Multam nyitott könyv és már maga a föltevés, hogy én valamely iskolát államositani akarnék, absurd, bolond gondolat.

Nem is reflektálnék az egész dologra, ha az általam nagyrabecsült „Fejérmegyei Napló“ hasábjain azzal komolyan nem foglalkoztak volna. Igy azonban kötelességemnek tartom jó barátaimnak némi felvilágositással szolgálni.

Tudvalévő dolog, hogy én mint főtanitó, évek óta bedöléssel fenyegető, rozoga épületben lakom anélkül, hogy az iskolaszék, vagy a hitközség a bajon segiteni akarna. Amikor tehát a községi iskolai igazgató-tanitó lakásának javitása iránti kérvény a képviselő testületben, ahol igen sok kath. iskolaszéki tag foglal helyet, felolvastatott, megragadtam az alkalmat, hogy valamikép a magam baján is segitsek. Szólásra emelkedtem és a következőket mondottam:

„Mint tanitónak kötelességemben áll, hogy a dologhoz komolyan szóljak. Én a moóri iskolaügyet két oldalról világitom meg, belső és külső oldalról. A mi a belsőt illeti, teszünk mi moóri tanitók annyit, hogy még a budapestiek sem tesznek és tehetnek többet; de a mi a külsőt az anyagi oldalát illeti, ami ugyanis az iskolafentartók kötelességéhez tartozik, abban nagyon hátra vagyunk s ha már igazgató-tanitót tartanak, adjanak is neki megfelelő lakást, mert a két lakszoba, melylyel az igazgató-tanitó bir, jobban mondva két lynk, mely pedelusnak megjárja, nem pedig egy iskolai igazgatónak. — De nézzük meg a kath. főtanitónak (ig. tanitó) lakását. Ez már több év

Későn.

Irta: **Németh Ödön.**

Éjfél már rég elmult s az Orfeusz pinczérei álmosan dőltek a kávéház hátulsó márványasztalaira. A fél kávéház sötét volt, csak a mi asztalunk felett serczegett gyilkos melegével a gázláng.

Öten ültünk egy asztalnál, mindannyian jóbarátok. Előttünk a márványasztalon egész ütege állott az üres palaczkoknak. Nem voltunk még ittasak, de már az a mozgékony szellemi állapot vett rajtunk erőt, a mikor olyan dolgokat beszélünk, a mit józan állapotban elhallgatunk. Megoldódott a nyelvünk s nem a legildomosabban igyekeztünk egymást hangban tulliczitálni. Nem volt meg a nyugalom mértéke bennünk s mielőtt vitatkozó felünk érveit elmondhatta volna, közbekiabáltuk ellenérveinket. Nem mintha ebben az állapotban rendkivül termékeny lett volna szellemünk, hanem talán azért, mert féltünk, hogy később eltelejtjük.

A szerelem örök thémája volt a vita tárgya.

Képessi József, a fiatal hirlapiró ki borközi állapotban még meg nem irt regényeivel szeretett dicsekedni, azt erősitgette, hogy igazán szeretni csak egyszer lehet. Gábos Pista, ki mesés hóditásaival szokott kérkedni, viszont azt állitotta, hogy ő már legalább is huszszor volt igazán szerelmes.

Éled Feri és én hol az egyiknek, hol a másiknak fogtuk pártját, ezzel is élénkitve a vita menetét.

Haas Jónás, ki egyedül képviselte közöttünk — mint bankhivatalnok — a pénzvilágot, valósággal dühöngött, hogy olyan dologról vitatkozunk, a melyhez ő nem szólhat s minden igyekezetét arra forditotta, hogy a vitatkozásnak véget vesseu.

Egyedül Zsolnai Kálmán, a fiatal fiskális hallgatott. Az asztalon keresztül kinézett az utczára, melyet gyéren világitottak be a gázlámpák s a melyen alig járt egy-egy elkésett alak.

Az ő hallgatása fölbátoritotta a vitatkozó feleket.

— Ha te azt mondod, hogy huszszor szerettél, — mondotta fölényt imitáló mosolylyal Képesi, — akkor barátom, te még egyszer sem szerettél igazán.

Gábor Pista heves vére fölbuzdul erre a kijelentésre.

— Ha én egyszer azt mondom, hogy huszszor voltam már igazán szerelmes, akkor ez szent igaz. A ki ezt kétségbe vonja, az az én szavamban kételkedik. Ezt pedig nem türöm!

Képessi roppant nevetséges arczot vágott erre a kijelentésre. Nem mert a krakéler Gábossal kikötni, de nem szerette volna álláspontját se föladni.

Zsolna Kálmán éppen idejében szólalt meg az asztalfőn.

— Ne vitatkozzatok gyerekek a szerelemről! Mit értetek ti ahhoz? Te, Képessi József, a ki az örök szerelem problemáját tárgyaló regényeidet az irásztalod fiókjában őrzöd, valójában éppen ugy nem ismered a szerelmet, mint Gábos Pista, a ki már huszszor volt szerelmes.

Zsolnai megszólalása mindnyájunkat elhallgattatott. Komoly, higgadt gondolkozásu embernek ismertük, a kinek kifogástalan magaviselete befolyást gyakorolt ránk. Mindig az asztalfőt engedtük át neki s mint közöttünk legidősebbnek, nem egyszer goromba igazságait is eltürtük.

Most különösen meglepett mindnyájunkat, hogy a máskor nyugodt Zsolnai egészen fölindultnak látszott. Hangjából is érezhettük, hogy közbeszólását nagy fölindulás előzte meg.

— Ismétlem, — folytatta ingerülten — hogy egyitek sem ismeri a szerelmet. Nem ismeritek ti, de nem is ismerik mások sem. A szerelmet nem lehet elemezni s nem lehet paragrafusokba szedni. Sok bölcs törte már ezen az eszét és sok bolondot összeirtak róla. Olyan, mint az ópium, megvesztegeti az ember agyvelejét, csodás álomba ringatja a lelket és közelebb emeli az éghez, csak azért, hogy annál keservesebb legyen az ébredés. Határok közé nem szoritható, nagy és megfejthetetlen mint a végtelenség. Az epilepsziának, azt mondják, kilenczven áldozata van: a szerelemnek számtalan. És ne feledjétek el, hogy az beszél legtöbbet a szerelemről, a ki nem ismeri, a ki ismeri, az hallgat!

Elmondok néktek egy történetet, abból tanulhattok majd mind a ketten.

Évekkel ezelőtt történt, hogy barátaim hivására elmentem egy svábhegyi mulatságra. Nem ismertem ott senkit, de vonzott a kellemes nyári éjszaka, melyet ott kinn a zöldben átélvezni reméltem.

Egyedül mentem ki a mulatság szinhelyére, barátaimmal ott kellett találkoznom.

Mikor odaérkeztem, a teremben már javában keringőztek. Félrevonultam az erkély egyik távoli asztalához. Ott akartam bevárni a táncz végét, a mikor majd barátaimat fölkereshetem.

Egy fiatal rendező, nem lehetett túl az egyetemi éveken, hihetőleg tulbuzgóságában,

00000610

óta 5 faduczczal van megtámasztva, hogy össze ne düljön, a téli ablakok farészei rohadtak stb. stb., inkább juhász lakásnak való, mint sem főtanitói laknak. Ezek oly állapotok, melyek már annyira türhetetlenek, hogy ha miniszter volnék, a moóriaktól elvenném az iskolákat és államositanám. — Hivatkoztam mint kántor arra is, hogy a patronus is tehetne valamit lakásom érdekében, mire Vértessy György, kir. tanácsos és uradalmi jószágigazgató ur azt felelte: „Moórnak nincs pátronusa!"

Mindezekből csak a rosszakarat következtetheti, hogy az államositás mellett kardoskodtam. Felszólalásomon nem is botránkozott meg más, mint a „Fejérmegyei Napló" czikkirója, mert 34 éven át nyiltan kifejezett nézeteimet és elveimet Moórott mindenki ismeri és éppen hithűségem szerezte meg számomra az igazi katholikusok bizalmát, melylyel városi képviselőnek megválasztottak.

A moóri néptől — értem ezalatt a hitközség vezérférfiait, az intelligenciát, — ha miniszter volnék igenis elvenném az iskolát, mert ezek a jó urak mód nélkül adóznak a községi iskolára, mig a kath. iskolával szemben a fukarságig szükkeblüek.

Moórott mindenki tudja, hogy éveken át küzdöttem, harczoltam, csakhogy a moóri községi iskolát ismét felekezetivé átváltoztassák és mi volt a fáradozásom jutalma? Nagyszámu ellenség. Most is, hogy kapóra jött a községi iskola kérvénye és kerülő utakon akartam a képviselőtestületben ülő kath. iskolaszéki tagokra és hivekre hatni, felszólalásomnak egy mondatát kiragadják, félremagyarázzák és minden áron befeketiteni akarnak. — Ellenségeim, — azt elhiszem, — szeretnének állásomtól elmozditani. Csakhogy ha ez sikerülne is nekik, — amit már nem hiszek el, — akkor is, mint jó katholikus hű maradnék elveimhez és harczolnék a kath. iskolák változatlan fentartása mellett.

Azon reményben, hogy soraimat szószerint közölni szives leend, maradtam

Tekintetes Szerkesztő Urnak

Moórott, 1898. aug. 15.

igaz hive

Klein Lukács,

főtanitó.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hirek.** *Károly* János nagyprépost tegnap este Budapestről Székesfejérvárra érkezett. — *Szuborits* Jenő és *Krencz* Ignácz apátkanonokok a krajnai Veldesből, hol a nyarat rendesen tölteni szokták, a napokban haza érkeztek.

— **A király születésnapja.** Holnap *ő felsége* születésnapján reggel 8 órakor *Gremsperger* István apátplebános a vásártéren tábori misét mond. D. e. 9 órakor pedig a székesegyházban dr. *Steiner* Fülöp m. püspök ünnepélyes szent misét celebrál, melyen az itt állomásozó katonaság tisztikara, valamint a városi és a megyei hatóságok tisztviselői testületileg fognak részt venni.

— **A Sz. Istvánnapi istenitisztelet sorrendje.** Reggel 8 órakor Dr. *Steiner* Fülöp megyés püspök, kit a templom ajtajában a papság élén a nagyprépost fogad az „Ecce Sacerdos magnus" magasztos dallamai mellett vonul be a székesegyházba. Az egyházi ruhák felöltése után a püspök a főoltár elé járul, majd megincensálja sz. István koponyáját, mialatt a chóruson „Iste Confessor" latin Hymnust éneklik. Ezután 6 áldozópap vállaira veszi a püspök által néhány éve a körmenetbeni körülhordozásra remek góth stylben készittetett a dicsö király sz. ereklyéjéhez méltó feretrumot s megindul a körmenet, mely a sz. István utczán át a sz. Ferenczrendüek zárdáját megkerülve a városház előtt elhaladva visszatér a székesegyházba. A sz. ereklyét ujból megincensálja a püspök, majd pedig az ereklyetartót elhelyezik az évenkint e czélra felállitott diszes állványon. A körmenet után lesz a sz. beszéd, melyre a püspök többnyire más egyházmegyebeli jeles képzettségü papokat szokott felkérni. A sz. beszéd után pedig lesz az ünnepélyes sz. mise, melyet a megyés püspök czelebrál.

— **A szent Ferenczrendiek.** Az uj szabályok szerint élő franciskánusok tegnap délelőtt tisztelegtek dr. *Steiner* Fülöp megyés püspöknél, *Kudelka* Gellért házfőnök vezetése alatt. A székesfejérvári rendház uj lakói a következők Házfőnök: Kudelka Gellért. Házfőnökhelyettes: Hegedüs Czirják. Horváth József bölcsészettanár, Leser Gratián hitszónok, Mauer Athanáz bölcsészettanár, Masa Viktor hitszónok, Siska Pál, Kardos Odorik, Zsiska Gentilis Nemcsek Archangelus, Baranyai Demeter II-od éves és Karabély Anaklét, Halász Ákos, Tóth Pelagius, Kiss Heribert, Pók Wolfgang, Pók Eusebius, Andrasák Kolos I-sö éves bölcsészet hallgatók továbbá Kocsis Efrem, Krajcsir Kolumbián, Jaiczai Rajner, Maar Emmiram, Gaal József, Zachar Vendel laikus testvérek. — A zárda belsejét nagyrészt átalakitják, a munkálatok már javában folynak.

— **Rendkivüli közgyülés.** Székesfehérvár szab. kir. város törvényhatósági bizottsága a városház nagytermében f. évi augusztus hó 18-án, azaz csütörtök d. e. 10 órakor rendkivüli közgyülést tart, melynek tárgysorozata a következő: Városi tanács elöterjesztése a honvéd hadapród iskolánál létesitett városi alapitványi hely betöltése tárgyában. A jégkár folytán szükséges hatósági intézkedések tárgyában kiküldött bizottság jelentése. Dr. Steiner Fülöp székesegyházmegyei püspök átirata a belvárosi plebános választásához hirdetett pályázat és kijelölés tárgyában. Polgármester jelentése a közgyámi állás és esetleg megüresedő közig. kiadói, közig. iktatói és rendőrségi iktató-kiadói állások betöltése tárgyában. Dr. Kerekes Lajos aljegyző jelentése a közig. bizottságban üresedésben levő tagsági állások betöltése tárgyában.

— **A Nagyboldogasszonynapi körmenetben,** mely a belvárosi plebánia templomból d. u. 5 órakor indult a *fapiaczon felállitott fogadalmi szüz Mária szoborhoz* az idén is több ezeret meghaladó hivő vett részt. Az impozans körmenetet *Láticz György* plébános helyettes vezette a ki a szobor előtt felállitott állványról alkalmi beszédet intézett a hivők ezreihez, tárgyul vevén fel a sz. Péter és Pál napján bennünket sujtott jégverés borzalmasságát. Meggyőző érvei, találó hasonlatai hatalmas hangján előadva eljutottak a legtávolabb állókhoz

---

asztalomhoz jött és ajánlkozott, hogy bemutat a hölgyeknek, ha esetleg ismeretlen vagyok és tánczolni óhajtanék.

Megköszöntem szivességét, de nem vettem igénybe. Hogy azonban a visszautasitást szoliditsem, beszédbe ereszkedtem vele. A többek között egyszer azt kérdeztem tőle:

— Vannak-e szép leányok a bálban?

A kis rendező hallgatott egyideig. Majd a vállait huzogatta fölfelé, mintha kitérő választ akarna adni. Látszott, hogy zavarban van s nem tudja mit válaszoljon. Végre csodálatos bizalmas kifejezéssel arczán, a nélkül, hogy engedelmet kért volna, asztalomhoz ült, sőt székét is közelebb huzta. Körülnézett, mintha bizonyságot akarna szerezni, hogy nincs-e közelünkben valaki, aztán a legnagyobb meglepetésemre, titkolódzó suttogással fordult hozzám.

— Azt kérdezi uraságod, hogy vannak-e itt szép leányok? Nem sok van! Hanem van a szépek között egy, a kire jónak látom előre figyelmeztetni. Van itt egy veszedelmesen szép leány, Sefcsik Tilda a neve. Tudom meg fog ismerkedni vele, hát azért figyelmeztetem: vigyázzon magára s őrizkedjék ettől a leánytól.

Alig tudtam komolyságomat megőrizni, olyan naiv volt ez a figyelmeztetés. Egy gyerek-ember figyelmeztet engem, hogy őrizkedjem egy szép leánytól, én, a ki még eddig sohasem vesztettem el higgadt gondolkozásomat, pedig a fiatalság veszedelmes idején tul voltam. Olyan nevetségesnek tünt fel ez a figyelmeztetés itt ebben a családias mulatságban, hogy majd a szemébe kaczagtam a kis rendezőnek.

Volt azonban fiatal tanácsádóm hangjában valami tragikus motivum, a melyet óhajtottam kifürkészni.

— Aztán miért őrizkedjem attól a szép leánytól? — kérdeztem lehető komolyan.

— Azért, mert ez a leány valóságos szirén. Behálózza a fiatal embereket s mikor bolondulásig szerelmesek belé, akkor csak játszik a szerelmesekkel.

Mielőtt ujabb kérdést intéztem volna hozzá, elhivták s ő még egy utolsó figyelmeztetéssel:

— Vigyázzon magára! — elhagyott.

Sokáig mosolyogtam még ez epizódon. Biztosra vettem, hogy szerencsétlen szerelmessel van dolgom, a ki nekem most rendkivül nagy szolgálatot vélt tenni.

A keringőt megujrázták benn a teremben. Mivel az asztalomon levő kerti gyertyatartót százával lepték el az apró éji bogarak, a kellemes nyári estétől vonzatva, lementem az erkélyről s egy elhagyott uton sétálgattam, belemerülne a Svábhegy holdvilágos éjszakájának meseszerü panorámájába.

A tánczteremből hozzám elható zene hangjai azonban gondolataimat vissza-vissza terelték a bálra. Elnéztem a távolból, a mint elsuhantak a párok az ablakok előtt s kiváncsiság fogott el, hogy milyen is lehet az a leány, a ki az én kis rendezőmnek fejét elcsavarta. A nélkül, hogy tudtam volna miért, érdeklődtem az ismeretlen iránt. Talán éppen az a figyelmeztetés volt az alapja, melylyel a kis rendező a bekövetkező veszedelemre tett óvatossá.

Nem tudtam bevárni a hosszantartó keringő végét, fölmentem ujra s a bálterem ajtajánál állapodtam meg, elnézve a tánczolókat. Éppen azt a nevetséges eszmét akartam megvalósitani, hogy kikeresem az ismeretlenek közül a veszedelmes kis szirént, mikor egy ismerősöm szólitott meg.

Barunka Imre, vagyonos fiatal müasztalos volt. A házukban laktam több ideig s onnan származott ismeretségünk. Tudtam, hogy svábhegyi villatulajdonos s a kölcsönös üdvözlések után megkérdeztem:

— Mondja csak, Barunka ur, melyik az a veszedelmesen szép Szefcsik Tilda?

A fiatal müasztalos homlokán sötét rácz képződött s egyideig fürkészve nézett reám. Azután mosolyogva kérdezte:

— Miért érdekli? Talán hallott róla?

— Hallottam, hogy veszedelmes szép leány.

— Igaz! — mondotta elmélyedő komolysággal Barunka.

Aztán végig tekintett a tánczolók fölött s megfogva karomat, intett a fejével.

— Nézze, az a halványkékruhás, szőke leány a Sefcsik Tilda.

Mig én a keresett hölgyet vettem kiváncsian szemügyre, Barunka rosszul palástolt kedvtelenséggel ismételte a rendező figyelmeztetését.

— Csak aztán vigyázzon, hogy belé ne szeressen!

E közben a keringő véget ért s a teremajtóban keletkezett tolongás elválasztott Barunkától.

Én is visszaültem elhagyott asztalomhoz s csodálkoztam, hogy a pikáns arczu kis leány, — mert nem lehetett több tizenhét évesnél — annyira meg tudja zavarni a fiatal emberek eszét. Nem találtam különös szépségnek, veszedelmesnek még éppen nem.

Barátaim jöttek az asztalomhoz s egyidőre elfeledtem a kis szirént.

(Folyt. köv.)

00000611

is. A nép kedvelt szónokának szent beszéde mélyen meghatotta a figyelmes hallgatóságot, melyet néha-néha kellemetlenül érintett egy-egy tovadübörgő kocsi áhitatzavarása. — Bizony ilyen alkalommal el lehetne terelni a kocsiforgalmat másfelé.

— **Hegyközségi közgyülés.** A székesfejérvári öreghegyi hegyközség e hó 14-én délelött dr. *Kövessi* István elnöklete alatt közgyülést tartott. Ezt megelözöleg választmányi ülés tartatott, melyen dr. Kövessi István elnök elöadta, miszerint a szöllöbetegségek ellen való sikeres védekezés, illetve az ehhez szükséges eszközök beszerzése immár égetöen szükségessé vált. A szöllök felujitásánál, tekintettel a talajviszonyokra, igyen sok helyen a már kész ojtványokat ledöntik, vagy már egészen szelid alanyut ültetnek; ilyen müvelésnél a gyérités alkalmazandó. Ugyancsak a szöllöpenész ellen való védekezéshez, tekintettel a szegényebb sorsu szöllösgazdákra, néhány szénkénegező és permetező beszerzése szükséges, azért inditványozza, hogy a f. évre javasolt 42 krnyi hegyköltség oktályonkint 45 krra emeltessék föl Az igy befolyandó kb. 230 frtból ezek beszerezhetök lennének. Ezen inditvány elfogadtatott s egyelöre 6 készülék fog beszereztetni, melyek aztán bizonyos használati dij ellenében kiköcsönöztetni fognak. *Rakács* Lajos hegybiró inditványára a választmány elhatározza, hogy az idén — tekintettel a jégverésre — csak 8 hegyört fognak alkalmazni. A kápolnától északra fekvö ut, elzárására vonatkozólag a választmány egy bizottságot küld ki, mely a foganatositandó intézkedésekröl annak idején jelentést tesz. — A *közgyülésen* 58-an vettek részt. Elnök jelenti, hogy a választmány a f. évi szükségleteket 3245 frt 70 krban javasolja megállapitani, ugyancsak a hegyköltségeknek oktályonkint 3 krral való felemelését is javasolja, mely a fentemlitett czélra lesz forditandó, mit a közgyülés elfogadott. — A jövö évi szükséglet 4250 frt 35 krban állapitatnék meg s erre a jövöben oktályonkint 55 krnyi költség kivetése javasoltatik, mely költségemelést a hegyrendészetnek 2 uj hegyörrel, 2 pásztorral és 2 éjjeli örrel való kiegészitése teszi szükségessé, mely 608 frt költséget igényel. Ezen javaslatot többen ellenzik, végül hosszabb vita után az elnök elrendeli a névszerinti szavazást. Beadatott 58 hegyközségi tag részéröl 124 szavazat, melyböl az inditványra szavazott 65, ellene pedig 59. E szerint a költségvetés 6 szótöbbséggel elfogadtatott.

— **A szent Istvánnapi** ünnepélyre a városi önkéntes tüzoltóság és vasuti tüzoltóság, a vasuti munkások zenekarának kisérete mellett teljes diszben kivonul. A csapatot *Gödl* Károly vasuti fömérnök tb. föparancsnok fogja vezetni.

— **Elgázolás.** *Pacsai* Fülöp gyümölcs-utcza 29. szám alatt lakó vasuti asztalos 5 éves fiacskája tegnap este 7 és 8 óra között az utczán papiros sárkányt eresztett, midön *Hegyi* János forgó-utczai fuvaros egyfogatu kocsijával arra hajtatott és a kis fiut elgázolta. Az apa ma reggel jelentést tett a rendörségnél, a hol a vigyázatlan ember majd elfogja venni méltó büntetését.

— **Tüzilárma.** Ma reggel, ugy fél 9 óra tájban futó tüzként terjedt el a piaczon a rettenetes hir: A szinház ég! Természetes, hogy ez óriási ijedelmet keltett, mert elvégre is nem azért vettük meg és csinositgatjuk Thália templomát, hogy világos nappal egy ostoba tüz áldozatául essék. A fö- és alkapitány nehány biztossal és szép számu laikus közönség kiséretében azonnal odasietett, hogy a szükséges intézkedéseket megtegye, de biz ott minden egyébb volt csak tüz nem, a mi még átvittértelemben sem szokott mostanában ama jeles csarnokban elöfordulni. *Jámbor*, a diszletmester kerekre nyitott szemekkel fogadta a hivatalos személyiségeket, és csak nehezen lehetett a derék férfiuval megértetni, hogy voltaképpen minek is kellene itt lenni. Az eléggé „szükmederben" folyó vizsgálat annyit már kideritett, hogy a vaklármát valószinüleg a cziszterciták épületén dolgozó kömüvesek okozták, a kik valahogy megpiszkálták a szinházat a tüzörséggel összekötö telefon huzalt. Konstatálhatjuk, hogy a közönség egy része megkönnyebbülten, más része pedig csalódva oszlott szét.

— **A szinház-épitést ellenörzö bizottság** tegnap d. u. ülést tartott. A kitüzött határidö letelvén, a szinház külsö helyreállitási munkálataira összesen egy ajánlat érkezett, melyet Pénzes Imre nyujtott be. Pénzes csak (!) huszszázalékkal kér többet, mint a mennyi a költségvetésben e czélra elöirányozva lett, azért a bizottság az ajánlatot mellözi és f. hó 23-ára uj határidöt tüz ki. Mivel pedig *Szalkay* Lajos igazgató a polgármester megkeresésére azt válaszolta, hogy már október elsején szándékozik megkezdeni az elöadásokat, azért a vasfüggöny beszerzése, valamint a kárpitos mázoló és szobafestö munkák a jövö évre halasztatnak.

— **Tánczmulatság.** A székesfehérvári iparos ifjak önképzö-köre vasárnap f. hó 14-én a református dalegylet közremüködésével igen sikerült tánczmulatságot rendezett. Jelenvoltak: Asszonyok: Boros Sándorné, Botos Lászlóné, Haar József né, Orbán Istvánné, Pausicz N. Krammer Antalné, Salamon Károlyné, Szinger Simonné, Szenes Istvánné, Schauman Józsefné, Csúka Józsefné, Zombai Jánosné, özv. Lengyel Jánosné, özv. Lézer Józsefné, Libics Jánosné, özv. Bauer N., özv. Juhász Pálné, Varga J.-né, Kaász Antalné, Fehér Izidorné, Takács Józsefné. Leányok: Boros Amália, Bauer Mariska, Csuka Mariska, Czuker Mariska, Farkas Lenke, Fesl Mariska, Gihári Róza, Grósz Mariska (Martonvásár), Haár Annuska, Juhász növérek, Kováts Katicza (Csoór), Krammer Teréz, Lengyel Paula. Lézer növérek, Lévay Róza, Magyar Mariska, Orbán Mariska, Poór növérek, Seri Róza, Singer Janka, Takács Teruska, Tauz Erzsike, Zombay növérek.

— **Agyonsujtotta a villám.** E hó 13-án hatalmas zivatar vonult át *Moha* fölött. *Csch* János kanász éppen a csordát akarta biztos helyre terelni, midön a villám leütött s a szerencsétlen embert kutyájával együtt agyonsujtotta. A töle nehány lépésnyi távolságban levö bojtárgyereknek semmi baja sem történt.

— **Tüz.** E hó 15-én *Velencze* községben *Pólya* József szalmakazla valószinüleg gyujtogatás következtében leégett. A kár mintegy 120 frt, mely azonban teljesen megtérül a biztositás által.

— **Lopások.** *Moczár* Elemér államvasuti számvizsgáló, budapesti lakos e hó elején családját *Solymára* küldte nyaralni. Velök ment *Szilágyi* Erzsébet nevü cselédje is, kit csak pár héttel azelött fogadott fel. A leány, a ki nem sokban különbözött a kétes ártatlanságu solymári rózsaleánytól, egy szép napon összepakolta asszonyának egynémely ingóságait, aztán bevett szokás szerint szökni készült. Javában „intézkedett", midön rajtacsipték és Móczárné iziben elkergette. Erzsébet azonban csak szinleg távozott, voltaképpen azonban uj merényleten törte a fejét. Este visszalopódzott a nyaralóba s ott ágynemüvel és egyébb hipotékával megrakodván, hazazónázott *Kápolnás-Nyéken* lakó édesapjához, ki az orgazdaságon kivül még a mai rossz viszonyok mellett kevésbé jövedelmezö dohánytermeléssel foglalkozik. A károsult tisztviselö ma jelentést tett a székesfejérvári szolgabiróságnál, s igy valószinü, hogy Szilágyiék alól hamarosan kirántják a lopott lepedöket. — E hó 11-ikén virradóra *Váczi* György *zámolyi* lakos zárt kamaráját ismeretlen tettesek feltörték s onnan két zsák gabonát elloptak. A csendörség a nyomozást megindította. — *Vidi* Ferencz *polgárdii* koresmáros udvarából már több izben eltünt a beszálló atyafiak egynémely portékája. Igy e hó 13-án *Fang* István *várpalotai* lakos kocsijáról emeltek le két zsák gabonát. Ezuttal azonban sikerült a tettest *Almási* Ferencz *fülei* lakos személyében kinyomozni, a kit nyomban letartóztattak s átadták a székesfejérvári biróságnak. — *Kalocsa* János *n.-ladányi* szöllöhegyi lakostól pár évvel ezelött csaknem az összes ingóságait, — a szilárdabb minöségü butorok kivételével — ellopták. Most végre nyomra akadt a csendörség, mely egyenesen a károsult tulajdon édes gyermekéhez, Katalinhoz vezetett, ki Zsolnai Istvánnal vadházasságban él. A leány asszony töredelmesen bevallott mindent, a kissé kellemetlenül érintett apa azonban kijelentette, hogy nem kivánja leánya megbüntetését.

— **Tüzrendöri vizsgálat.** A fökapitány már megkezdte a tüzrendöri vizsgálatot. Kiválóan jellemzi az állapotokat, hogy az eddig megvizsgált Fazekas-, Malom- és Sár-utczákban, valamint a Ligetsoron mindössze 3 háznál nem találtak kifogásolni valót. A már megbirságolt (?) és meg nem birságolt háztulajdonosok sürün emlegetik, hogy csak ez az esztendö muljék el veszedelem nélkül, jövöre egyáltalában nem fognak semmi szalmafélét betakaritani söt némelyek már kezdik kihordani a kazalokat. Lám, mennyi tanulsággal szolgált az öreg-utczai tüzeset!

— **Fajtyik Ferencz esete.** Nagyon közönséges dolog bizʼ ez; mással is megesett, azonban már csak a példának okáért is elmondjuk. Fajtyik uram már erösen érezte egy pár ünneplö csizma beszerzésének szükséges voltát, azért e hó 15-én illendöképpen felkészülödvén, megindult Várpalotára, hogy a csizmát megvegye. Utközben betért *Czeider* Lajos *n.-ladányi* koresmároshoz némi toroköblintések „eszközlésére." Már meglehetösen felvillanyozott állapotban volt, midön melléje telepedett a jószimatu *Lesztenczky* Ferencz *ösii* atyafi, a ki nyomban észrevette, hogy Fajtyik mellett egy duzzadó erszény heverész. Lesztenczki a gyors elhatározások hive lévén, egy sikerült mozdulattal magához kaparintotta a bugyellárist s annak tartalmát olvasatlanul a saját zsebébe töltötte, magát az üres jószágot pedig elrettentö példaképpen kitüzte a kapufélfára. E közben Fajtyik fizetni akart s mig pénzét kereste, ábrázatán, de söt egész lényén a kijózanodásnak félreismerhetlen tünetei kezdtek mutatkozni. Lármát csapott, csendörökért küldtek s alig egy óra mulva a jószimatu Lesztenczky Ferencz megfelelö fedezet mellett már utban volt Székesfejérvár felé, a hol az ügyészségnek átadatott.

— **Megörült.** *Scuklik* János a Schmidt-féle téglagyár munkavezetöje ma délelött megjelent a kapitányságnál s ott elöadta, hogy a felesége, szül. *Bizon* Katalin pár nap óta igen gyanusan viselkedik. Tör, zuz mindent, ami a keze ügyébe akad, a munkásokat zaklatja, ötet pedig agyonütéssel fenyegette. Miután szinte bizonyosnak látszik, hogy a boldogtalan asszony megörült, kéri orvosilag való megvizsgálását, hogy minél elöbb elszállittathassa.

— **Itélet.** *Csöngedi* János 73 éves csákberényi lakost, ki lopás miatt már két izben volt büntetve, a budapesti kir. büntetö törvényszék egy ujabb hasonló „vállalata" miat egy évi börtönre itélte. A tehetséges öreg betörö az itélet kihirdetése után kijelentette, hogy ezen büntetés kitöltése után teljesen fölhágy az „üzlettel."

— **Rendörségi krónika.** Ifj. *Gyurkovics* Imre henteslegény és *Nagy* János kocsis ma reggel a külsö piaczon levö mázsaház elött összevesztek és alaposan helybenhagyták egymást. A rendörök azonban lefülelték a nyilvános erögyakorlaton kapott legényeket és föltereltek öket a kapitánysághoz, a hol egyenkint 10 frt pénzbirságra és egy napi elzárásra itéltettek. — *Rojkó* Mihály falubatthyáni lakost, ki a tavasszal az országuton egy uhlánus fohadnagy lovát a kocsiruddal keresztül döfte, a rendörség ma 10 frt pénzbirságra itélte. Az ügy a kártérités megállapitása végett áttétetett a járásbiróságboz. — *Fürész* Károly 10. számu és *Katona* Miklós 16. számu bérkocsisok a vasuti állomáson páros mérközést rendeztek s e miatt ma fejenkint 2 forint pénzbirsággal sujtattak.

— **Fiatal füszerkereskedö segéd kerestetik.**

— **Czim a kiadóhivatalban.**

— **Jó házból való fiuk tanulóul felvétetnek, Számmer Imre könyvnyomdájában.**

00000612

INNEN-ONNAN.

Az állatok u. n. szellemi tulajdonságairól.

— Természettudományi közlések. —

Irta: Számmer Ilona.

(Vége).

Egy természettudós két csészét helyezett el baromfi-udvarában. Napok multak el anélkül, hogy a csésze, melyben a viz állt, érintve lett volna, mig a borral teltből egy csepp sem száradt az edényhez. A csirkék azonban lesoványodva, kimerülve hullottak el rövid idő alatt a többször élvezett bortól.

Különben eléggé divó már e gyengeségüket felhasználni; pld. a kappannak pálinkás kenyérrel való etetése, melytől megmámárosodva, elfelejti multját, s napokig ül a kikelendő tojásokon.

A madarak óriása a strucz (Rheidae) szintén elárulja együgyüségét, midőn homokba dugja fejét, azt gondolva, hogy mert ő nem látja ellenségét, azok sem veszik őt észre.

Alföldi tájaink, délibábos rónák kedves madara, a daru (Grus virgó), sajátságos módot talál ki, hogy inkognitó maradhasson. Költéskor tollazata erősen megváltozik: anyai hivatása pedig fészkéhez köti szegényt, ekkor nyált enged ki csöréből, agyagot gyúr, és bemázolja vele tollait, hugy szine a fészkét körülvevő homokéhoz hasonlitson.

Távol vidéken van egy sajátságos alaku virág. Tömlős levelei édes mérget rejtenek, csalóétkül a felettük szállongó selymes pelyhü arany pöszörméhnek.

Tudják ők, mi vár rájuk, ha torkosságuk kielégitve lesz. És mégis! Ősszüleik, unokájok sorsát nem kerülik el . . . Csodás virág kelyhe lesz a temetőjük, melynek nedveitől átbalzsamozva, feleméztődnek mindannyian!

A virág himporába torkoskodó lepke, darázs raja némelykor fontos szolgálatot teljesit a titkos törvényü teremtett virágnak.

Kiveszőfélben volna akárhány növényünk, köztük az illatos, a győgyitó zsálya, melynek megtermékenyitését az a tolakodó sárga sarkantyus poszméh eszközli.

Végig kóstolgatja a zsálya kelyheit s a rátapadó porodaport siet rácsókolni önkénytelenül egy másik zsálya bibeszálcsájára, nem tudva, mily szükséges missziót teljesit!

Picziny kis egérnek megrögzött szokása tudományos kutatás asszistenseül szolgált a mult napokban egy berlini kémikusnak. Vizsgálni vitték a vajat a tudóshoz. Melyik a XIX. század tejterméke és melyik a jó falusiaknak jámbor kérődzőtől jutott termék?

Este a vegyész laboratoriumába tette kis csészékben a vegyelmezésre kerülő vajat. S reggel? Három csészécske fényesre kinyalva, kettő pedig érintetlenül állt az asztalon. Az imposztorok! Izlésük már annyira civilizálódott, hogy a müvajkóstolást nem reszkirozták meg. A kémikus tehát sarokba dobhatá górcsővét, lombikjait, kémlelő csővét, mert megelőzék kisérletében a czinczogó, futkozó, kuktáló egérkék.

De tán meg is unják kedves olvasóim az állattulajdonságok hosszu lánczolatát. Én ugy találom, hogy csak most vettem kezembe a tollat, hogy érdekükben beszéljek, s ugy érzem, hogy ha tőlem függne sohse érne véget . . .

Végtelen világür, te folyton változó, uszkáló bolygó tömeg, illatozó, növekedő virág, érző s élő lény, állat, csillogó elemek, durva hegyek köve, hogy is értenélek, hogy is meriteném sokasodó titkod gyarló véges ésszel!?

Csodálni, bámulni — — de fejtegetni — — — nem, oh nem, vétkeznék én uram Istenem!

***

Keressük az értéket állatainkban, e kincs megtalálása tiszta örömmé válik, anyagias elvektől mármár fojtó társadalmi légben.

Becsüljük meg hazánk állatait, hisz a fajszeretet, a nemzeti büszkeség madárfüttyben is nyilvánulhat!

A vakácziókban egy látogatást tettem Tükrös falu szalón, bársonyos butorok között, hivalkodva állt a tornyos rézkalitka. Hjah ez nagyuri szint mutat! Áh, párrászt, paraszt . . . rikácsolt benne éktelenül egy sehonnai borzas zöld kajdács. Sértett a hangja, bántott-e megszólitás; micsoda naivság, érzékenykedés, ugyebár?

S amint hazafelé tartottam, zöld legelőn, vadmogyorós cserjés uton keresztül, ahogy a hegy lejtőjéből félve rebbent tova esászármadár rajta, ahogy kaczéran ugrált fejem felett ágról-ágra sárgatorku rigó, kerti sármány, zöld zsenérek vidám kis csapata, ugy bántotta lelkem az az idegen madár, aranyos kalitban, akit beczéz az egész ház, aki naphosszat rikácsol: te párrászt, te párrászt . . . .

Takaros, fehérre meszelt udvarház jutott az eszembe, oszlopos tornáczczal, hajnalkával futtatott ablakrámájával.

Bent a boltives szobában banyakemencze mellett hagymásvirágu, piroslevelü pántosláda, láda mellett karos székben jó öreg plébános. Hosszu téli estén, pipa mellett; asztalon idei termésü ponyik alma, friss sütésü komlós czipó élvezésénél kezdődött a szinház. Igen szinház! Hálás publikummal. Hullott a tört dió, piritott libamáj, czukrozott répaczikk a szinész elébe.

Kopott, vándor ruháju, csak a hátán, csak a nyakán viselte a gyöngyöt kékeset, fehéret.

»Hazádnak rendületlenül« ugy zugott az ajkán, mint aranyszivü gazdájának egri diák korában a költői tudása. Aztán a »Rákóczi induló« a »Maros vize folyik csendesen«, közbe egy kaczagás. azután meg sirás.

A »Matyika«, a jó öreg plébános szajkója . . . az kaczagott, szavalt, az sirt olyan szépen. Ketten voltak. Irigykedtek egymás tudományára. Legszebb nóta kőzepét gunyos nevetés, kaczagás szakitotta félbe, »oh csacsika, Matyika, csacsika, hahaha, ha csacsika« . . . . . hangzott az irigy s kevesebb versismerettel biró szajkótárstól.

Türelem, sziv kellett ily eredmény felmutatásához, e különben tanulékony állatoknál, ugy-e?

Oh a jó öreg plébános! Ő már nem tanuskodhatik sorain igazsága mellett, erős gyökeret vert felette a csillagmoh az u . . . . . i temetőben. S a szajkók? Sorsuk végéről most tán anyagot kapnának utczán orditozó ujságot árulók . . . Öngyilkos lett ura utáni bánatában. Egyszer megakadályoztuk, de éjjel nem tudtunk róla. Ivóvizes pohárkába szoritotta beszédes kis torkát; üres lett gazdája nélkül az oszlopos tornácz, izetlen a vadmogyoró bele . . . . . .

***

Igaz, az én kis árváim! — Már nem pelyhes szárnyu, tátott száju ügyetlenségek. Aranykölestől ringó járásuak, friss patakfürdőtől vidámak a lelkeim! Csak a tavaszt várom. Akkor övék erdő, rét, tőszél, virága. Selymes fűből akkora kalász nő, régi fészekölből kiszárad tavaszi esőlé, körülölelő gaz megerősödik majd, gátfalat emel a betolakodóknak.

Alkonyodáskor, csillagkigyuláskor arra visz az utam, cserlombot szakitok, földbe tüzöm őrül, harasztot hullatok fészketek fölé, kerüljön el onnét messze tapsi füles; riadó poczokja.

Virradatkor futok tanyátok felé, lebuvok a bokorhoz hallgatni szivetek jól ismert sóhajit.

Várjatok tavaszig, virágfakadásig, lelkecskétek vágya, fészekrakásig . . .

Tanuljátok előbb hajnalköszöntésit, pitypalaty, pitypalaty, anyátok dalait .

Várjatok tavaszig, pitypalaty verésig! . . . .

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Kohn Mór. Tehát önben is csalódnunk kellett! Honoráriumot akar? A nyomorult pénztől teszi függővé tovább való irodalmi működését — szégyelje magát! Azt elhisszük, hogy az anyag gyüjtése némi fáradtságot igényel, de hogy az ön vállalata ott a vendégszerető eszkimók között egyáltalában költséggel járna, abban komoly kételkedünk. A lap föntartása annyi áldozatba kerül, hogy legnagyobb sajnálatunkra erkölcsi elismerésnél egyebet nem adhatunk. Különben ha meggondoljuk a dolgot, még ön tartozik hálával nekünk, hogy bevezettük az irodalomba. Legföllebb azt a tanácsot adjuk, hogy ha szerencsésen hazavetődik, a miben nem is kételkedünk, irja meg az élményeit és adja ki; az majd mindenesetre hoz valamit a konyhára. Mi a magunk részéről melegen fogjuk ajánlani. Legujabb »kilépését« itt adjuk:

Másnap hogy fölkeltem, igen fáradt voltam
Mivel az éjszakát által dorbézoltam.
De azért az ágyban nyujtózkodtam kéjjel
Mert rettenetes sok hó esett az éjjel.

Később früstökre egy vadhéringet ettem,
Majd kiváncsian az ablakhoz siettem,
S a hőmérőt néztem: ugyan mennyit szaladt?
Hát negyvenkét fok volt a zéro pont alatt!

Itt mivel skandalóz hideg földön állunk,
A hőmérő is más, mint otthon minálunk.
A fagyponton alul százhusz fokkal zárul,
Ilyent Fejérváron Szekerák nem árul.

Higany helyett pedig Armuth-bor van benne,*)
Mert a kéneső itt, jégcseppé dermedne.
Az Armuth-bor pedig, segit ezen nagyot,
Kutyába sem veszi a grönlandi fagyot.

Hát mondom hideg volt s ez némileg bántott,
Miközben az ajtón, valaki jót rántott.
Rá akartam szólni, mért ereszt be czúgot,
S abban a perczben már a vihar bezúgott.

A szél egy emberkét ágyam előtt letett,
Látszott hogy jámbor holdfogytán született.
Maroknyi öklében süvege lebegett,
S vaczogó nyelvével (!) ily szókat rebegett:

»Üdvözletet hoztam, a nagy utazótul,
Andréetől, ki most nem mozdulhat a hótul;
De mert okos ember ért a kevés szóbul,
Jól teszi ha hozzá, mielőbb átlódul.«

Hát él a hős norvég? Snapszot a kölyöknek!
Én meg mint a kit a szobából kilöknek,
Ugy siettem — sőt több — mint a fecske szálltam,
Két percz mulva Andrée ajtajában álltam.

*) Eddig azt hittük, hogy odafönt spirituszszal töltött hőmérőt használnak. De lehet, hogy ez is megfelel.

Piaczi árak.

Székesfejérvár, 1898. augusztus 17-én.

Buza	8·50—8·70
Rozs	6·60—6·70
Árpa	5·50—6·80
Zab	5·60—6·20
Kukoricza	6·20—

Apró hirdetés.

— Egy csinos ház vegyeskereskedéssel együtt jutányos áron eladó. Értekezhetni a szerkesztőségben.

Hirdetmény.

A velenczei közbirtokossági vendéglő eladására ajánlati pályázat hirdettetik.

Eladatik a velenczei 465. sz. betétben A. I. 1. sorszám alatt felvett ingatlan. (Telek felépitményeivel.)

Az ajánlatok lepecsételve, legkésőbb f. évi szeptember 5-ig a közbirtokosság gondnokánál, Meszleny Pál urnál Velenczén nyujtandók át és az ajánlattal egyidejüleg, ugyancsak gondnok urnál 425 frt bánatpénz összeg, készpénzben teendő le.

Az ajánlati minimális összeg 8500 o. é. forintban állapittatik meg, a közbirtokosság azonban a 8500 forintot meghaladó ajánlatot sem köteles elfogadni.

Az idejekorán beérkezett irásbeli zárt ajánlatok el vagy el nem fogadása felett a közbirtokosság f. évi szept. 20-ig határoz, és határozatáról az ajánlattevőket és pedig, az el nem fogadott ajánlatok benyujtóit, a bánatpénz visszaadása mellett, haladéktalanul értesíti.

A vételár két éven belől három részletben fizetendő. A fizetési részletes módozatok és minden egyéb szerződési feltételek, a közbirtokossági gondnok urnál tudhatók meg.

Velencze, 1898. évi augusztus hó 12-én.

A velenczei közbirtokosság.

00000613

Pályázati hirdetmény.

A székesfehérvári Káptalan az adományozása alá tartozó Reseta János-féle évenkint 100—100 frttal javadalmazott két iskolai ösztöndij alapitványra ezennel pályázatot hirdet.

Az ösztöndijra a Székesfehérvárott vagy Fejérmegyében sziületett azon magyar ajku jeles észtehetségü és jámbor erkölcsü róm. kath. ifjak tarthatnak igényt, kik középiskolai tanulmányaikat végzik.

Felhivom a pályázni szándékozókat, hogy a vagyoni és iskolai bizonyitványnyal felszerelt folyamodványaikat a Székesfehérvári Káptalanhoz czimezve folyó évi szeptember hó 8-ig nyujtsák be.

Kelt Székesfehérvárott, 1898. évi augusztus 13-án.

A székesfehérvári káptalan.

Egyedül ártalmatlan szépitő szer

az

„Ibolya creme"

teljesen zsirtalan

s rövid idei használattal eltávolit minden bőrkiütést, szeplőt, májfoltot stb. s az arczbőrt fehériti és puhitja.

1 tégely ára 1 korona.

Ajánlom hozzá

„IBOLYA SZAPPANOM"

1 darab 70 fillér

3 drb 1 dobozban 2 kor.

„IBOLYA POUDER"

1 doboz ára 1 korona.

Kapható csakis:

SEGESVÁRY DEZSŐ okl. gyógyszerész,

gyógyáru üzletében,

SZÉKESFEHÉRVÁRON.

Hirdetések

felvétetnek kiadóhivatalunkban

jutányos áron.

ELADÓ HÁZ.

Egy 8—9 évig adómentes 1000 frtot jövedelmező ujonan épült

HÁZ

nagy udvar, kert és kitünő ivóvizet szolgáltató kuttal, istálóval — szabad kézből jutányos áron

ELADÓ!

Tudakozódhatni Szirkovits G. M. Kossuth-utczai üzletében és a háznál Zöldfa-utcza 27. szám alatt.

Pákozd nagyközségben

az országut mentén igen élénk közlekedési helyen egy uri laknak is igen alkalmas 4 szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló ház, melyben ezidő szerint egy italmérési joggal is ellátott szatócs üzlet vezettetik, más vállalat miatt szabad kézből, előnyös feltételek alatt eladó, vagy az üzlettel együtt, vagy annélkül is azonnal haszonbérbe vehető.

Bövebb felvilágositást ad a kiadóhivatal.

Üzlet átvétel!

Van szerencsém a nagyérdemü közönség becses tudomására juttatni, hogy a helyben **Nádor-utcza 17-ik szám alatt** Reé házban volt

RODE IMRE-féle

uri és női divatáru üzletet

megvettem, s azt

KNAZOVITZKY BÉLA

törvényszékileg bejegyzett czég alatt a mai kor igényei szerint berendezve, teljesen friss árukkal és dus választéku raktárral saját számlámra tovább vezetem.

Szolid elveim alapján a melyek főczélommá teszik, miszerint: **elsőrendü gyárakból beszerzett jó árukkal, továbbá e szakmába vágó minden czikkekbeni dús választékkal, olcsó árakkal, előzékeny és pontos kiszolgálással** legyek a nagyrabecsült vevőközönség szolgálatára, azon reményre jogosittanak, hogy a mélyen tisztelt vevőim bizalmát és teljes megelégedését megszerzem és azt részemre állandóan fentartom.

Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlva

kiváló tisztelettel

KNAZOVITZKY BÉLA.

A Rode Imre-féle üzletből megvett árukat bezárólag folyó évi szeptember hó 15-éig kedvezményül rendkivül leszállitott előnyös árban bocsájtom eladásra. Ezen ritka alkalmi vételre különösen felhivom a n. é. vevőközönség figyelmét.

Ugyanitt egy jó házból való fiu tanulónak felvétetik.

STEININGER SÁNDOR divat-, vászon- és szőnyeg-üzletében

Székesfejérvár, (Pollák czipésszel szemben)

a tavaszi idényre a legdivatosabb **női szövetek, női és gyermek felöltők megérkeztek** és azok meglepő olcsó árakért adatnak el.

Vászonnemüekben szintén nagy választék.

1 vég vas vászon 30 rőfös kitünő minőség ezelőtt 7 frt 50 kr . . . . . most 4 frt — kr.
1 „ kanavász 30 „ „ „ „ 7 frt 50 kr . . . . . most 3 frt 80 kr.
1 „ Rumburgi 50 „ „ „ „ 25 frt — kr . . . . . most 8 frt 50 kr.

Kérem a tisztelt közönség szives pártfogását, az elismert szolid és jutányos kiszolgálásról már előre is biztosithatom.

Tisztelettel **STEININGER SÁNDOR.**

Nyomatott Számmer Imrénél, Székesfejérvárott.

00000615